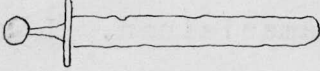

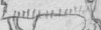

4161.
Raisio.

1. Miekka tätä muotoa kärki katkennut pois; pituus 79 smt ja 3 mm., väistimen pituus 17 ½ smt. Kokonaan ruostunut. Työmiehet löytäneet ulkokuoneen perustuksen kohdasta asennossa P-E. Upalington kartanon omistaja Lindeström oli sen ostanut ja luovutti ostohinnasta, 5 markkaa, museolle.
2. Yksi pronssispiraali oli löytynyt koulurakennuksen läntisen kulman kohdalta. *pitkätuu*
3. pronssispiraaleilla pallistettu esiliinanreuna villavaatteesta, 29 senttimet. pitkä. *puu*
Spiraalien läpi juoksee paksu villalanka punottu useammasta säikeestä. Löytynyt koulurakennuksen pohjoisen päädyn alta.
Koko ala ulkokuoneesta kellarin tienoille saakka näyttää siis olleen hautausmaana ja on rakennuksien välissä vielä koskemattomia paikkoja jotka ansaitsisivat tutkimista.
4. Messink.vyösolki uudelta ajalta, jonka työmiehet sanoivat löytäneensä sam. paik. sekä 3 kengänsolkea, rengas kaikki messingistä ja raut. putkilukko .

4162.
Sauvo.

Luettelo muinaiskaluista varhemmalta rautakaudelta Pappilan maalta Sauvon pitäjässä, jotka Hj. Appelgren virkamatkallaan Kesäkuussa 1902 osaksi kaivamalla, osaksi ostamalla (tuluskivi) hankki valtion kokoelmiin.

Löytöjä kiviymyrästä Pappilan mäessä. Mäen harjalla Pappilan itäpuolella, toista sataa askelta talosta on iso ympyräinen kivipanos ja siitä eteenpäin tuskin parisataa askelta, harjannetta pitkin juoksevan polun pohjoispuolella on toinen

4162.

Sauvo.

samanlainen. Likempänä taloa oleva ympyrä, joka on kirkolle päin antavan rinteen niskassa, on 11,30 x 9,60 met. ris-tiinsä, ladottu $\frac{1}{2}$:n ja 1:n metrin laa-juisista kivistä; sen keskellä on iso ja korkea kivi, silmäkivi (2 x 1,30, n. 1 met. kork.) toinen matalampi vieressä. Tämän (isomman) ja reunakehän välissä on myös erikokoista kiveä (sillä pienel-lä alalla, jota kaivettiin oli näöltään alkua toisestakin kehästä). Maa reunakehän sisäpuolella oli nurmettunutta, mutta ei kohonnut ympäröivää maanpintaa ylem-mäksi; mäntyä ja katajaa siinä kasvoi. Ympyrän pohjoispuolesta tutkin silmäkiven ja reunan välillä epäsäännöllisen nelis-kulmaisen alan, reunakiviä pitkin 4 met. poltettuja luita oli kaivoksen pohjois-osassa 3:n metrin pituudella hyvin run-saasti, toisin paikoin vähän kivien ko-loissa. Seuraavat muinaiskalut olivat hajallaan kaivoksessa, josta ennenkin on esineitä löytynyt, katso kertomusta ja kuvia 3:sta esineestä Wolmar Utterin kir-Lahti, jeessä, päivätty 17. V. 1902, top. arkis-tossa; kaivaus 1902 näet tapahtui samal-la paikalla, missä talon vanhan voudin ilmoituksen mukaan Utter kaivoi, 2 asema-piirrosta.

Pronssiesineitä ja helmiä.

1. Neljä pronssiketjun katkelmaa, pisin 12 $\frac{1}{2}$ smt pitkä ja on siinä 36 rengasta; toi- sessa pätkässä on 14 rengasta; kahdessa muussa on vain 3 rengasta kummassakin. Jokaisessa jäsenessä on yksi rengas, tehty kolmikulmaisesta vartaasta. Löydettiin sil-

4162.

Sauvo.

- mäkiven vierestä (Löytöpaikka 1).
2. Emaljihelmi ympyräinen, litteä ja iso (19 mm. rist., $11\frac{1}{2}$ mm. pks). Pohjaväri sininen, valkoisia ja punaisia sekaviiruja. (Löytöp. 2).
 3. Isompi palanen sulaneesta sinisestä lasihelmestä, rikkunut vielä isommasta palasesta. 21 $\frac{1}{3}$ mm. ptk. (Löytöpaikka 15).
 4. Kaksi pientä palasta sulaneesta sinisestä lasihelmestä. (Löytöpaikka 4).
 5. Palanen meripihkaa luontaisessa asussaan.
 6. Pronssispiraali kolmikulmaisesta vartaasta kuudessa kierroksessa (Löytöp. 5) ja pieni pronssirengas.
 7. Avara pronssispiraali puoliympyräisestä (litteästä) vartaasta 3:ssa kierroksessa sekä kaksi muuta melkein saman avaruista spiraalilia; toinen ei ole täyttä yhtä kierrosta, toinen on puolitoista kierrosta. (Löytöp. 16).
 8. Kappale pronssisesta kaularenkaasta, tehty ympyräisestä vartaasta, joka on melk. 6 mm. pks. ja 66 mm. pitkä; toinen pää sulannut tulessa, toinen katkennut; katkenneen pään puolella hiukan särmäinen ja siinä myös on kolo. (Löytöp. 8)
 9. Kappale pronssisesta kaularenkaasta tehty 7:n mm. vahvuisesta ympyräisestä vartaasta; tulen sulattama molemmista päistä; 54 mm. ptk. Samasta paikasta löytyi myös pieni, 16:n mm. pituinen, palanen samanlaisesta renkaasta, sekä 2 sulanutta pronssipalasta. (Löytöp. 12).
 10. Kappale rannerenkaasta, joka alkuaan lie-
nee ollut spiraalikierteinen; kappale on 63 mm. ptk., nauhan kaltainen, mutta harjava ulkopuolelta. Toinen pienempi pala saman-

4162.

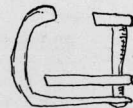

laisesta löytyi myös. (Löytöp. 14).

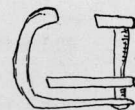
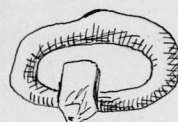
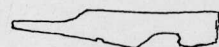
Sauvo.

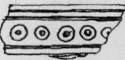
11. Spiraalisormus, keskikohta leveä ja harjalla varustettu, toinen pää kiertyy kerran, toinen puolitoista. (Löytöpaikka 18).
12. Viisi palasta kahdesta spiraalisormuksesta, jossa - kahden kappaleen päistä päätään - alkuaan lienee ollut leveämpi keskikohta; 3 kapp. puoliympyräistä, 2 kapp. harjavaa.
13. Kaksi osaa spiraalisormusta tasaleveästä kolmikulmaisesta vartaasta, toisessa $1 \frac{1}{2}$, toisessa $1 \frac{3}{4}$ kierrosta; edellisiä avarammat (sisää mitattuna 22 mm.)
14. Kaksi kapp. kourua reunakiskoa pronssista, yhteenlaskettu pituus 122 mm. - Toisessa kappaleessa on vielä molempia reunoja yhdistävä pronssinasta; poikkileikkauskuvio tällainen - Reunoja pitkin juoksee uurrettu viiva. (Löytöpaikka 22).
15. Kaksi tasaleveää pronssikiskoa; toisessa näkyy epäselvästi iskettyjä koristeita, luultavasti kolmikulmaisia ja ympyräisiä; kiskot näkyvät olevan veitsen tupen suun siloja.
16. Pienen käyrän pronssisilan katkelma, päältä profiloitu syvänlaisilla viivoilla; kenties veitsen varresta.
17. Pieni ja paksu valettu pronssirengas; 15 mm. avara ulkoa mitattuna.
18. Pronssinen "partapihdin" puolisko.
19. Pronssinen riipus sitä muotoa kuin kuva tässä: tässä: ¹/₇
20. Keihäänkärjen kaltainen paksu rauta, joka on turvonnut ruostekappaleeksi ja jonka

Rautaa y.m.

4162.
Sauvo.

- pinnassa on useita, 5 pitkinpäin käyvää halkeinta; molemmista päistä katkennut. 83 mm. ptk. (Löytöpaikka 7).
21. Palanen turvonneesta rautakärjestä, joka on lohennut ja pinnalta haljennut.
22. Veitsennykä, 63 mm. ptk. (Löytöp. 3).
23. Veitsenterän ruotopuoli, 110 $\frac{1}{2}$ mm. ptk. (Löytöpaikka 20).
24. Eheä veitsenterä, 104 mm. ptk.
25. Pieni osa veitsen terästä.
26. Keritsimet, joista toinen sankka on katkennut kahtia. 126 $\frac{1}{2}$ mm. ptk. (Löytöp. 13).
27. Käyrä rauta (joko osa kuolaimista tai veitsestä heloineen) (Löytöpaikka 21).
28. Rautavarras, kenties nuolenterästä; toinen pää ruodontapainen, toinen katkennut; 83 mm. pitkä.
29. Nuolenterä, josta kärki on katkennut; 56 mm. ptk. (Löytöp. 19).
30. Pieni rautainen vyösolki, jonka paljin on katkennut.
31. Rautainen vyösolki tätä muotoa
32. Palanen rautakourusta, jonka laidat käyristyvät sisäänpäin, niin että poikkileikkaus on tämän näköinen . - Katkennut molemmista päistä; kenties tupesta, tai kilven kupuran reunasta (?).
33. Kaksi niittausnaulaa, toisessa on yksi kanta jälellä ja toinen pää käyristetty; toisessa ei ole kumpaakaan kantaa jälellä. Molemmat n. 35 mm. ptk. (Löytöp. 10 ja 11).
34. Kaksi käyristettyä naulaa luultavasti kilvestä, molemmissa ympyräinen kanta; toinen vähän pienempi toista.
35. Käyristetty rautakappale renkaasta (?).
36. Joukko rautapalasia, joista muutamat

4162. näyttävät olevan kilvenkupurasta. (Löytöp.6).
- Sauvo. 37. Kaksi saviastian kappaletta, molemmat noet-
tuneet; pieni kuonakappale ja pala pyörälle
valetusta ja ulkopuolelta laseeratusta "kivi-
kruusista" (keskiaikuinen).
38. Pieni palanen sieraa, poikkileikkauskuvio:
(Löytöpaikka 17).
39. Pieni koristettu luusiru, joka on pol-
tettu, keskellä rivi keskipisteisiä ympy-
röitä 5 kapp., kummallakin puolen 2 viivaa.
Tämä luu huomattiin vasta museossa luiden
joukossa.
- 1920 40. Yksi iso, 120 mm. pitkä, luukappale ja
suuri joukko pieniä luusiruja, kaikki pol- *paattina*
tettuja, sekä joitakuita hiilipalasia.
- Sauvo. 41. Soikea tuluskivi valkoista ukonkiveä,
eheä, ura ympärillä, naarmuja pitkin lap-
pioita. Toinen lappio suurimmaksi osaksi
valkoinen, mutta sen toiseen päähän ja koko
toiseen lappioon on siitä maakerroksesta,
missä se on maannut, tarttunut ruskeata
raudanruostetta. $100 \frac{1}{2}$ mm. ptk., $51 \frac{1}{2} \times 36$ mm.
pks. - Löydetty Sauvon Pappilan tiluksilta,
1 km. talosta lounaaseen, alavasta tasai-
sesta niittymaasta nimeltä "Isoniittu", kun
siihen "varsojaa" (= veto-ojaa) kaivettiin.
Tehtiin ensin "2 kyynärän". (1,20 m.) syvyi-
nen kuoppa savimaahan ja tuluskivi löytyi
ylösheitetystä maasta, jonka vuoksi ei voi-
da sanoa millä syvyydellä se maassa oli
ollut. Löytäjä renki Frans Juhonpoika Nurmi.